

Habo kommun

Rektorn vid Hagabodaskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hagabodaskolan
i Habo kommun

Tillsyn i Hagabodaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Habo kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hagabodaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 14 och 15 mars 2013.

Fakta om skolan

Hagabodaskolan 6–9 är belägen i Habo tätort. Skolan bedriver verksamhet i årskurs 6 till och med årskurs 9. Vid skolan går 485 elever. Elever och lärare är uppdelade i fyra vertikala arbetslag, huvudsakligen med två årskurser i varje arbetslag. Tanken är att lärarna i så hög utsträckning som möjligt ska undervisa de elever som ingår i arbetslaget. Skolenheten leds av två rektorer som har ansvar för två arbetslag var i övrigt har de ett gemensamt ansvar för utbildningen. Verksamheten består av flera byggnader intill varandra. Rektorerna berättar att kommunen förväntas ta beslut om att skolan ska renoveras.

Av Skolverkets statistik för år 2012 framgår att skolans genomsnittliga meritvärde är 214 poäng. Det är 89 procent av eleverna som når målen i alla ämnen och det är 92 procent av eleverna som är behöriga till yrkesförberedande och högskoleförberedande program på gymnasieskolan. Flickorna har ett genomsnittligt meritvärde på 225 medan pojkarna har 200. En genomgång av statistiken för åren 2009–2012 visar att resultaten varierat mellan 204 och 216 meritpoäng. Av Skolverkets statistik för nationella ämnesproven för årskurs 6 år 2012 framgår att 69 procent nått kravnivån på samtliga delprov i matematik och 70 procent i svenska samt 83 procent i engelska. Av skolans uppgifter för år 2012 framgår att det är mellan 89 och 100 procent av eleverna som nått målen i övriga ämnen.

Helhetsbedömning

Resultaten från Hagabodaskolan 6-9 visar att det varje år finns elever som inte når målen i alla ämnen. Det är också en mindre andel elever som når de högre betygen. För att öka måluppfyllelsen behöver skolan erbjuda sina elever en mer stimulerande lärmiljö. Både rent fysisk i form av tidsenliga läromedel och ändamålsenliga lokaler, men även pedagogiskt genom att utveckla undervisningen. Skolan behöver för att öka måluppfyllelsen bland annat arbeta för att minska skillnaden mellan flickor och pojkars resultat och ge stöd och stimulans till alla elever så att de ges möjlighet att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Undervisningens kvalitet varierar mellan lärare, ämnen och arbetslag. En viktig del i skolans utvecklingsarbete är därför att arbeta för samsyn och ett gemensamt

ansvar för utvecklingen av undervisning och lärande. Lärarna behöver också utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över undervisningen.

Avseende studieron på Hagabodaskolan 6-9 så är det en studiemiljö som huvudsakligen är lugn men eleverna upplever att undervisningen saknar variation och därför är tråkig vilket även påverkar studieron. Särskild angeläget är arbetet med att förebygga kränkande behandling eftersom det brister när det gäller klimatet mellan elever och mellan lärare och elever. Även elevernas inflytande behöver utvecklas så att eleverna får möjligheter att påverka och göra sina röster hörda i frågor som rör hela deras utbildning.

När det framkommer att en elev riskerar att inte nå målen görs utredning och åtgärdsprogram upprättas men de åtgärder som skolan erbjuder är ofta generella och det anges inte vad eleven får för stöd. Detta gör att både föräldrar, lärare och elever får svårt att förstå vad som ska göras för att eleverna ska ges möjlighet att nå kunskapskraven och de nationella målen och det blir svårt att följa upp om rätt åtgärder använts. Lärarna följer upp elevernas utveckling i relation till kunskapskraven men många elever saknar information om på vilka grunder betygen sätts.

Skolans kvalitetsarbete omfattar sammanställning och analys av kunskapsresultaten av rektorerna och rektorerna håller sig också informerade om utbildningen genom samtal med eleverna. Det saknas däremot ett systematiskt kvalitetsarbete där resultaten ställs i relation till lärarnas undervisning, tillgången på läromedel och undervisningslokalerna. På detta sätt blir det inte möjligt att genomföra relevant utveckling av undervisningen och vilka konsekvenser det får att det finns brister i läromedel och lokalernas utrustning.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Habo kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Habo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har.
- Undervisningen ska struktureras så att den är ett aktivt lärarstöd för eleverna såväl i helklass som enskilt.

- Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för eleverna och föräldrarna vilka mål utbildningen har vidare ska eleverna enligt skollagen informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Det framgår även av skollagen att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Hagabodaskolan 6-9 har under de senaste läsåren via metoden att skriva pedagogiska planeringar implementerat den nya läroplanen. Arbetet har kommit en bit på vägen, men intervjuerna med eleverna visar att det fortfarande är stor variation mellan kvaliteten i lärarnas undervisning. Från elevintervjun framgår vidare att en del lärare gör undervisningen intressant vilket lockar till att läsa mer, medan andra på grund av bristande variation i arbetssätt gör att ämnet blir tråkigt. Skolinspektionens enkät hösten 2012 visar också att många elever upplever att undervisningen inte är rolig och att det saknas utmaningar. Vid intervjuerna med eleverna framkommer vidare att det finns lektioner där eleverna upplever att de inte lär sig något alls eftersom lärarna har en idé med lektionerna som de inte lyckas genomföra. Eleverna berättar också om hur det finns lärare som inte har någon aktiv undervisning utan som endast hänvisar till läroboken utan att variera och stimulera till lärande. Läroböckerna saknar också enligt eleverna brist på aktualitet. Eleverna menar också att den bristande undervisningen leder till att studieron i klassrummet blir lidande. (Se vidare bedömningsområdet Trygghet och studiero.) Lärarna berättar vid intervjun att de försöker göra undervisningen intressant genom exempelvis ämnesövergripande teman men att detta ofta stupar på schematekniska svårigheter.

Vid intervjun berättade lärarna att de upplever att det finns stor variation mellan elevernas kunskapsnivå och att det kan vara svårt att ge de elever som är har lätt att nå kunskapskraven tillräcklig stimulans något som bekräftas i enkätsvaren. Lärarna berättar att de försöker skapa mer stimulerande uppgifter men att det ofta blir mer av samma uppgift istället för nya utmaningar. Rektorer är medvetna om problemet och har diskuterat detta med eleverna och lärarna. Att elevinflytandet brister, det vill säga att eleverna inte får inflytande över undervisningen kan också utgöra ett hinder när det gäller att stimulera eleverna att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Enligt lärare och rektorer är det meningen att målen ska tydliggöras för elever och föräldrar via de pedagogiska planeringarna. Även här visar dock

intervjuerna med eleverna att det inte görs av alla lärarna. Det varierar framför allt mellan hur tydligt lärarna tydliggör kunskapskraven för eleverna. Det framkommer även av Skolinspektionens enkäter att föräldrar och elever saknar information om målen för utbildningen. Intervjuade lärare säger att de kommit olika långt och att det saknas ett tydligt arbete på skolan kring hur man ska informera och tydliggöra målen för utbildningen till eleverna. Rektorerne är medvetna om att undervisningens relation till kunskapskraven och det centrala innehållet behöver utvecklas och menar att det framför allt handlar om att läraren kontinuerligt behöver uppmärksamma eleverna i varje lektion vilket centralt innehåll och vilka kunskapskrav man arbetar med.

Lärarna behöver klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har och hur undervisningen är relaterad till kunskapskraven. Lärarna behöver också utveckla undervisningen så att den är strukturerad och utgör ett aktivt lärarstöd. Vidare behöver undervisningen utvecklas så att den ger stimulans till de elever som lätt når kunskapskraven.

Författning

3 kap. 3 § skollagen

5 kap 2 § skolförordningen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, En likvärdig utbildning

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper och riktlinjer

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Habo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningen och inflytandet ska anges i planeringen. Utformningen av inflytandet ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. Vidare enligt läroplanen anges att eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hållas informerade i frågor som rör dem. Av läroplanen framgår att

det är rektorns ansvar att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Vid intervjuer berättar lärarna att de ofta redan har planerat undervisningen för hela terminen och att det därför många gånger är svårt att involvera eleverna så att de har ett reellt inflytande. Av Skolinspektionens lärarenkät framgår att det inte är så många lärare vid Hagabodaskolan 6-9 som låter eleverna vara med och planera hur undervisningen ska genomföras. Lärarna berättar vidare att de ofta kan ge eleverna mer inflytande när de blir äldre men att de många gånger utgår ifrån att eleverna inte har erfarenheter av inflytande från skoltiden innan de började på Hagabodaskolan 6-9 vilket resulterar i att de inte ges inflytande över undervisningen när de börjar i årskurs 6. Vid intervjuerna med eleverna framkom att de reflekterar om undervisningen och att de har många funderingar som de har behov av att diskutera men att det inte ges utrymme för dessa funderingar. Rektorerna berättar vid intervjun att de samlar elever några gånger under läsåret för att prata om undervisningens kvalitet vilket är en möjlighet för eleverna till inflytande men detta har ännu inte gett effekter i undervisningen. Vid intervjuer med lärare, elever och rektor framkommer att det på Hagabodaskolan 6-9 saknas en gemensam inriktning och att det inte finns med i den gemensamma planeringen hur eleverna ska ges möjlighet till inflytande över utbildningen.

Under intervjuerna med elever och rektorer framkommer att det finns elevråd och klassråd vid skolan. Dock behandlar dessa möten frågor som är perifera i relation till skolan som lärandeorganisation och undervisningens kvalitet. När eleverna ska ange vad de getts möjlighet till inflytande över så handlar det om pingisbordet i uppehållsrummet eller vilka filmer som ska köpas in till uppehållsrummet.

Rektorn ska tillsammans med lärarna se till att eleverna ges möjlighet till inflytande på Hagabodaskolan 6-9 och att inflytandet anges i planeringen av verksamheten samt har en tydlig progression så att eleverna ges ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Elevernas inflytande ska vara reellt och omfatta både arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § och 14 § skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande

Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Habo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero.
- Vid skolan ska genomföras åtgärder för att förebygga och förhindra att eleverna utsätts för kränkande behandling.

Motivering

Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skollagen anger vidare att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska vidare enligt skollagen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas under medverkan av elever och följas upp på varje skolenhet.

Hagabodaskolan 6-9 har enligt svaren på Skolinspektionens enkäter till elever i årskurs 9 hösten 2012 trygga elever och skolan bedriver ett arbete för att hantera kränkningar. Eleverna berättar dock att det är svårt att skapa studiero i skolan eftersom kvaliteten på undervisningen har inneburit att en del elever utvecklat "smitstrategier" som innebär att eleverna exempelvis ägnar sig åt spel och musikval på sina mobiltelefoner istället för att delta i undervisningen. Skolinspektionens lektionsobservationer bekräftar att det finns elever som när läraren låter dem arbeta fritt tappar fokus på uppgiften vilket innebär att studieron störs för alla elever och det inte blir någon effektiv undervisning. (Se vidare bedömningsområde Undervisning och lärande)

Såvitt det framgår av tillsynen har skolan vidtagit åtgärder i samtliga fall av kränkningar, mellan elever och mellan personal och elever i de fall de kommit till rektors kännedom. Eleverna berättar också vid intervjun att rektorerna vidtagit åtgärder när det kommit till deras kännedom om kränkningar eller när någon elev är utsatt för mobbning. Dock framkommer vid skolinspektionens intervjuer med eleverna att det inte är alla händelser som kommer till rektorernas kännedom. Det framkommer även i Skolinspektionens enkäter från föräldrarna att det finns några föräldrar som upplever att "det finns personal på skolan som mitt barn är rädd för". Av elevintervjun framgår att avseende arbetet med att förebygga kränkande behandling arbetar lärarna inte aktivt för att skapa ett tillåtande klimat där eleverna vågar ta risker och att se elevernas försök och misstag som tillfällen till lärande. Eleverna berättar istället vid intervjun att det finns tendens att flickor och duktiga elever får nedsättande

kommentarer, menat som skämt, men som påverkar eleverna negativt. Något som bekräftas i samband med de lektionsobservationer som gjordes av skolinspektionen i samband med tillsynen. Intervjuade lärare har inte uppmärksammat elevernas nedsättande kommentarer till varandra, men berättar att det finns en stämning på skolan som innebär att allt som sägs både av elever och av lärare ska kommenteras av eleverna vilket gör att lärarna inte känner sig främmande för att detta är något som förekommer. Rektorerne har inte uppmärksammat detta men menar att de inte känner sig främmande för att det förhåller sig så. Eleverna berättar även vid intervjun att den kommenterande och ibland nedsättande stämningen på skolan förstärktes av att det förekommit att lärare kränkt elev. Rektorerne berättar att de vidtagit åtgärder gällande den enskilde lärarens beteende och att de var medvetna om att detta beteende försvarades av en del elever.

Elever berättar vid intervjun att de upplever att lärare har olika bemötande utifrån om de är duktiga eller inte i ämnet på ett sätt som gör att eleverna inte upplever det som tryggt att våga svara på frågor. Liknande situationer som eleverna berättade om observerades också av inspektörerna.

Skolinspektionen reagerar mycket kraftigt på den stämning som spritt sig bland eleverna. Framför allt är det oroväckande att eleverna till viss del vid intervjun försvarar detta beteende. Därför är det angeläget att rektor tillsammans med lärare, elever och övrig personal arbetar aktivt för ett gemensamt förhållningssätt i syfte att förebygga och förhindrar kränkande behandling och de attityder och förhållningssätt som vid inspektionstillfället finns i Hagabodaskolan 6-9.

Hagabodaskolan 6-9 har ordningsregler som rektorerne informerar om vid terminsstarterna. Eleverna berättar att de upplever att det finns stor variation mellan hur lärarna använder ordningsreglerna och att det finns skillnad mellan hur olika elever förväntas följa reglerna. Det framkommer också i Skolinspektionens enkät till den pedagogiska personalen att de inte uppträder enigt när det gäller att upprätthålla skolans ordningsregler. Att ordningsreglerna används i väldigt olika omfattning bekräftas av lärarna under intervjun. Eleverna berättar under intervjun att de inte medverkat vid utarbetningen av ordningsreglerna vilket också framkommer i elevenkäterna. Eleverna berättar också att det ibland uppstår nya regler kring exempelvis användningen av mobiltelefoner som de inte varit med och diskuterat och som lärarna har olika inställning till.

Det är väsentligt att rektorn tillsammans med lärarna förstärker och intensifierar arbetet med att motverka kränkande behandling. Rektorn och lärarna måste också vidta åtgärder för att säkerställa att studiemiljön präglas av trygghet och studiero. Skolan behöver även utarbeta och följa upp ordningsreglerna under medverkan av eleverna.

Författning

5 kap. 3 och 5 §§ skollagen

6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Särskilt stöd**Bedömning**

Habo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Åtgärdsprogrammet ska följas upp och insatserna ska utvärderas löpande.

Motivering

Enligt skollagen ska skolan ge eleverna särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för elever i behov av särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Hagabodaskolan 6-9 har goda rutiner för att identifiera och utreda elever i behov av särskilt stöd. Rektorer utreder behoven i samråd med elevhälsan. Rektorer har delegerat att fatta beslut om åtgärdsprogram till elevhälsan som också ser till att åtgärdsprogram upprättas. Elevhälsan i samarbetet med undervisande lärare identifierar elevernas kunskapsnivå i alla ämnen och utifrån elevens situation i skolan som helhet.

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår att det finns skiftande kvalitet i de åtgärder som beskrivs och ges. Det handlar exempelvis om att eleven ska arbeta i mindre grupp, skapa strategier för läxläsning eller att det ska vara två pedagoger i klassen. Det saknas dock konkreta beskrivningar vad som stödet ska innebära, det vill säga vad som ska göras i den mindre gruppen, vilka läxläsningstrategier som ska erbjudas eller vad de två pedagogerna ska bidra med. Av intervjuer med lärare framgår att insatserna som eleverna får inte upplevs som ändamålsenliga och att det finns ytterligare behov av exempelvis handledning från specialpedagog. Rektorer berättar att det funnits en tradition vid skolan att allt stöd ska ges vid undervisning i smågrupper och att de håller på att ändra processer och rutiner så att det istället ges stöd till lärarna kring hur de kan förändra sin undervisning. Vid intervjun med elevhälsan

framkommer att de ser behov av att undervisningen måste utvecklas för att kunna möta behoven hos eleverna bättre.

Rutinerna på skolan kring åtgärdsprogrammen innebär att de uppföljningar som görs av de vidtagna åtgärderna inte kommer alla lärare som undervisar en elev till del, då det ibland enbart är mentorn som deltar i arbetet. Lärarna berättar att uppföljningarna inte alltid omfattar hela elevens skolsituation och att det inte når ut till alla lärare som undervisar eleven vilket försvårar för lärarna att ge stöd till eleven. Rektor bekräftar att kvaliteten på åtgärderna som beskrivs i åtgärdsprogrammen behöver höjas så att de tydligare relateras till elevens behov. Eftersom åtgärderna är så allmänt formulerade och inte tydligt visar på vilket sätt och i vilken omfattning stöd behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt lyckas i sitt skolarbete blir det svårt att vid en uppföljning veta om det hjälpt eleven och vad som kan göras vidare, om åtgärderna inte hjälpt eleven. Genom att uppföljningarna av åtgärdsprogrammen brister i kvalitet finns risk att eleverna inte får sitt stödbehov tillgodosett.

Rektorn ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas så att det säkerställs att alla elever ges det behov som utredningen visat.

Författning

3 kap. 9 - 10 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Habo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Eleverna ska informeras om grunderna för betygssättningen och på begäran ska elever och deras vårdnadshavare upplysas om skälen för betyg.
- I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna informeras om grunderna för betygssättning och eleverna och deras vårdnadshavare ska på begäran upplysas om skälen för betyg. Vidare ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Vid elevintervjun på Hagabodaskolan 6-9 framkommer att eleverna inte alltid fått information om grunderna för betygssättning. Eleverna får oftast veta när de riskerar att få betyget F men inte varför de fått ett A, B, C, D eller E och inte heller vad de kan göra för att höja sitt betyg. Några elever berättar att de efterfrågat informationen men inte fått den av lärarna. Lärarna som intervjuades uppger att de går igenom grunden för betygssättning med eleverna. Rektorerne berättar i intervjun att de uppfattar att det är skillnad mellan i vilken utsträckning lärare arbetar med att informera om grunderna för betyg och att det säkert kan utvecklas. Även om lärarna berättar att de informerar eleverna om grunderna för betygssättning så visar tillsynen att eleverna inte upplever att de fått sådan information i tillräcklig utsträckning.

Hagabodaskolan 6-9 har ett digitalt system för att dokumentera vilka kunskapskrav eleverna nått. I detta system skrivs också elevernas skriftliga individuella utvecklingsplaner. Några av lärarna berättar att de tycker att det digitala systemet är tungrott och de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av omfattar en stor del automatiskt genererad text där det anges vilka kunskapskrav eleven uppfyllt, har förväntade kunskaper om och vad eleven riskerar att inte nå. De framåtsyftande utvecklingsområden för eleven som anges i planen har skiftande innehåll. För några ämnen finns inga utvecklingsområden, ibland anges att eleven ska fortsätta som tidigare och en del anger tydligt utvecklingsområden som är kopplade till elevens möjligheter att utvecklas i relation till kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. De framåtsyftande beskrivningarna är värdefulla för att eleven och elevens vårdnadshavare ska se hur skolan arbetar för att eleven ska nå kunskapskraven och säkra att eleven ges möjlighet att nå längre i sin utveckling.

Rektorn och lärare vid Hagabodaskolan 6-9 ska se till att eleverna informeras om grunderna för betygssättning. Rektorn ska se till att lärarna i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna anger vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

3 kap. 15, 17 §§ skollagen

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Habo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen och läroplanen ska rektorn bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Vid Hagabodaskolan 6-9 görs det sammanställningar av skolans betygsresultat. Rektorererna gör också klassrumsbesök för att få en uppfattning om vad som händer i klassrummen. Lärarna berättar vid intervjun att de gör utvärderingar och sammanställer elevernas resultat vid terminssluten. Rektorererna berättar att de efterfrågar att lärarna analyserar sin undervisning och sina resultat men att lärarna oftast förklarar elevernas goda eller mindre goda resultat genom att hänvisa till elevgruppens förutsättningar som individer eller grupp. Rektorererna ansåg också själva att de behövde bli bättre på att analysera. Det saknas en analys av exempelvis undervisningsmetoder, lektionsupplägg, hur man arbetat med elevdemokrati eller vilka konsekvenser det får att det brister i undervisningslokaler eller läromedel. Rektorererna har identifierat ett antal utvecklingsområden men de har inte lyckats förankra dessa bland alla lärarna vilket kan beror på avsaknaden av analys.

Rektorn ska ta ansvar för och utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete. Det systematiska kvalitetsarbetet ska bestå i planering, uppföljning och en analys av verksamheten så att detta kan ligga till grund för att utveckla utbildningen.

Författning

4 kap. 4, 5 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Habo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Utbildningen ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler.
- Eleverna ska ha tillgång till utrustning, böcker och andra läroverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Motivering

Enligt skollagen ska för utbildningen de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Hagabodaskolan 6-9 saknar för närvarande fungerande laborationssalar för ämnet kemi. Arbetsmiljöverket har beslutat att salarna inte uppfyller kraven

som kan ställas på salarnas utformning avseende bland annat ventilation i så kallade dragskåp. Skolan har fått löfte från kommunen att det ska iordningställas nya renoverade laborationssalar som ska börja användas under augusti 2013. Eleverna får under läsåret 2012/2013 undervisning i kemi och utför alla experiment som inte innebär rök- eller gasutveckling. Eleverna i årskurs 9 har under en dag åkt till en skola i Jönköping och lånat en laborationssal. Eleverna berättar att de gjort tre experiment under årskurs 9. Under denna dag gjordes många laborationer men enligt lärarna i kemi så var detta inte tillräckligt för att ge eleverna möjlighet att nå målen. Kemilärarnas resonemang utgår från att det är möjligt att utföra ungefär hälften av lektionsinnehållet utan fungerade laborationssalar och det är inte möjligt för eleverna att nå kunskapskraven i kemi utan möjlighet till laborationer. Rektorer berättar att de är öppna för möjligheten att eleverna åker till Jönköping vid fler tillfällen men att det inte är inplanerat för närvarande.

På Hagabodaskolan 6-9 har man under flera års tid inte rustat upp läromedel varför stora behov nu föreligger. I naturorienterade ämnen används en 16 år gammal bok och det finns även gamla böcker i samhällsorienterade ämnen. Eleverna berättar att undervisningen utgår från läroböckerna och att lärarna enligt eleverna bevakar läroböckerna så att de inte ska försvinna vilket gör att eleverna inte får låna med böckerna hem. Istället får eleverna kopior med fakta och arbetsuppgifter som inte gynnar elever som behöver struktur eller de elever som vill förbereda sig inför lektionerna. Det finns datorer på skolan som kan användas i undervisning om lärarna bokar dem i förväg. Det finns även en datorsal som kan användas. Eleverna har dock begränsad tillgång till datorer för att kunna söka aktuell information inom ämnesområdet. Lärarna bekräftar elevernas bild av tillgången på läromedel. Rektorer berättar att de har en mycket begränsad budget men att de försökt att göra en plan för att byta ut de mest akuta behoven av nya läromedel.

Rektorn måste snarast säkerställa att utbildningen bedrivs i ändamålsenliga lokaler så att eleverna ges möjlighet att nå kunskapskraven. Rektorn måste se till att eleverna har tillgång till böcker eller andra läroverktyg så att det bedrivs en tidsenlig utbildning och att syftet med utbildningen kan uppfyllas.

Författning

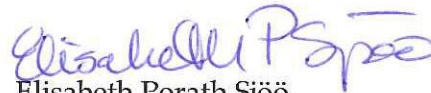
2 kap. 35 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Undervisningsråd

Elisabeth Porath Sjöo
Föredragande/Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).